

SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBOR ZA POLITIČKI SISTEM,
PRAVOSUĐE I UPRAVU
Broj: 00-72/17-14/
EPA 408 XXVI
Podgorica, 21. jun 2018. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu čl. 69 i 162 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, sa 41 i 43. sjednice, održanih 12 i 20. juna 2018. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ O RAZMATRANJU GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O RADU SUDSKOG SAVJETA I UKUPNOM STANJU U SUDSTVU ZA 2017. GODINU

Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, kao matični odbor, na 41. sjednici, održanoj 12. juna 2018. godine razmotrio je Godišnji izvještaj o radu Sudskog savjeta i ukupnom stanju u sudstvu za 2017. godinu, koji je Skupštini Crne Gore dostavio Sudski savjet.

**Odbor se, na osnovu razmotrenog Izvještaja, informisao o sljedećem:
Crnogorski sudovi su počeli izvještajnu godinu sa 32.305 predmeta:**

- **primljeno 101.644;**
- **završeno 91.400,**
- **ostalo neriješeno 40.780 predmeta ili 30,85%.**

Priliv predmeta bio je veći u odnosu na prethodnu godinu za 4,27%, a broj riješenih predmeta takođe veći za 0,95%. Prosječni mjesečni priliv po sudiji iznosio je 33,97 predmeta godišnje, 366,51 je završeno, a broj nezavršenih predmeta po sudiji je 163,53 na godišnjem nivou.

Kvalitet rada je zadržan na zadovoljavajućem nivou, pa je 72,62% odluka potvrđeno, 16,97% odluka po žabama ukinuto, dok je 5,22% djelimično potvrđeno/preinačeno/ukinuto.

Odluke su rađene u zakonskom roku (0,69% odluka je urađeno van zakonskog roka). Tako je 59,64% predmeta riješeno do tri mjeseca, 15,75% do šest mjeseci, 9,12% do devet mjeseci, 5,48% do godinu, dok je u 10,01% predmeta postupak trajao duže od godinu dana.

Kada je u pitanju **kaznena politika**, od ukupnog broja donijetih presuda, uslovna osuda je izrečena u 1.698 slučajeva (41,00%), dok je 205 lice osuđeno na novčanu kaznu (4,95%), a 1.243 lica na kaznu zatvora (30,02%). Ukupno je izrečeno 287 kazni rada u javnom interesu (6,93%).

Što se tiče pravnih sredstava za **zaštitu prava na suđenje u razumnom roku**, kontrolnih zahtjeva za ubrzanje postupka bilo je ukupno 354 (riješeno je 344), dok je tužbi za pravično zadovoljenje bilo u radu 54 (51 riješeno). Tužbama za pravično zadovoljenje, na ime

naknade nematerijalne štete za utvrđenu povredu prava na suđenje u razumnom roku, dosuđeno je ukupno 42.700,00€ (24.000,00€ u 2106. godini).

Na nivou crnogorskog sudstva **stopa ažurnosti** iznosi 89,92%, a **stopa efikasnosti** 78,23%. Ažurnost rada, pojedinačno po sudovima, iznosila je: osnovni sudovi – 98,66%; viši – 91,97%; Privredni sud – 112,93%; Apelacioni sud – 79,68%, Upravni sud – 37,46%; i Vrhovni sud – 95,15%.

Osnovni sudovi su tokom 2017. godine primili ukupno 23.232 parničnih predmeta, dok je krivičnih predmeta primljeno 3.340. Od ukupnog broja donijetih presuda, u 1.698 je izrečena uslovna osuda, 205 lice osuđeno je na novčanu kaznu, 1.234 lica na kaznu zatvora i izrečeno je 287 kazni rada u javnom interesu.

Viši sud u Podgorici počeo je izvještajnu godinu sa 2.111 predmeta, primio 16.475, ukupno u radu imao 18.586 predmeta, riješio 15.152 predmeta, ostalo je neriješeno 3.175, što čini stopu ažurnosti od 91,97%.

Što se tiče **Specijalizovanog odjeljenja pri Višem sudu u Podgorici**, koji sudi predmete organizovanog kriminala, korupcije i ratnih zločina, ukupno je u radu bilo 81 predmet, riješeno je 39 predmeta, ostalo neriješeno 42, odnosno 51,85%.

Viši sud u Bijelom Polju je primio 4.450 predmeta, riješio 4.323, dok je na kraju godine ostalo neriješeno 308 predmeta.

Privredni sud je završio 112,93% u odnosu na priliv, a u odnosu na ukupni broj predmeta u radu, ostalo je neriješeno 16,71%.

Upravni sud je tokom 2017. godine, imao priliv od 12.828 predmeta, od čega je riješeno 4.806 predmeta. Kvalitet rada Upravnog suda je 86,10% potvrđenih i 13,52% ukinutih odluka.

Apelacioni sud je imao u radu 2.451 predmeta, a završeno je 73,77% predmeta u odnosu na priliv. Kvalitet odlučivanja je iskazan kroz 75,36% potvrđenih i 15,94% ukinutih odluka.

Vrhovni sud je imao u radu ukupno 4.683 predmeta, završeno je 4.241, ostao je 441 nezavršeni predmet, a 1 predmet je delegiran. **Kancelariji za pritužbe** pri Vrhovnom sudu Crne Gore, podnijeto je 276 predstavlki građana, od kojih je osnovano 59, dok je neosnovanih 142, administrativno završenih 6, a nezavršenih 19, usljed njihovog prispjeca u decembru 2017. godine.

U izvještajnoj godini, na ime troškova angažovanja advokata u postupku pružanja **besplatne pravne pomoći**, pred svim sudovima, utrošeno je ukupno 211.074,78 €, za 642 odobrena zahtjeva.

Sudovi za prekršaje su u 2017. godini imali ukupno u radu 105.222 predmeta, od čega 51.983 ili 49,40% u PP postupku, 51.099 ili 48,56% u izvrsnom (IPS postupku) i 2.140 ili 2,03% u postupku po žalbi (PZP). U izvještajnoj godini, primljeno je 62.387 novih predmeta (36.329 PP, 23.918 IPS i 2.140 PZP).

Na kraju godine bilo je riješeno 69.259 ili 65,82% predmeta, 5.082 ili 4,83% ustupljeno, dok je ostalo neriješeno 35.963 ili 34,18% predmeta.

Stopa ažurnosti na nivou svih sudova za prekršaje iznosila je 111,01%.

Sudovi za prekršaje su imali u radu predmete iz preko 120 različitih oblasti. Najviše je bilo predmeta iz oblasti Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima i to 37.396 ili 71,94%. Takođe, značajniji procenat u strukturi čine predmeti iz oblasti Zakona o javnom redu i miru

(3.462 ili 6,66%), Zakona o zaštiti od nasilja u porodici (1.810 ili 3,48%), Zakona o PDV-u (1.266 ili 2,44%), kao i Zakona o sprječavanju korupcije (524 ili 1,01%), dok na sve ostale oblasti otpada preostalih 14,47%.

Sudski savjet je tokom 2017. godine, održao 17 sjednica.

U izvještajnom periodu, Sudski savjet je objavio četiri interna oglasa za dobrovoljno raspoređivanje sudije iz jednog u drugi sud. Sudski savjet je izabrao osam sudija, od čega po osnovu šest javnih oglasa raspisanih u 2017. godini i na osnovu jednog oglasa raspisanog krajem 2016. godine i imenovanjem dva kandidata za sudije u sudije Osnovnog suda. Naime, primjenom novog zakonskog rješenja o izboru sudija Sudski savjet je, po prvi put, imenovao dva kandidata za sudije u sudije Osnovnog suda, nakon što je utvrdio ocjene za vrijeme njihove inicijalne obuke, na osnovu izvještaja Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu.

Sudski savjet je sproveo postupak ocjenjivanja i utvrdio ocjene za 13 sudija. Svrha ovog ocjenjivanja je bilo napredovanje u sud višeg stepena. Ocijenjeno je 5 sudija viših sudova, 3 sudije Upravnog suda, 2 sudije Privrednog suda i 3 sudije osnovnih sudova. Sudski savjet je krajem 2017. godine, donio Odluku o redovnom ocjenjivanju sudija u 2018. godini, po kojoj će ocjenjivati 48 sudija osnovnih sudova.

Tokom 2017. godine, doneseno je šest odluka o prestanku sudijske funkcije, od kojih tri na lični zahtjev, jedna usljed ispunjenja uslova na starosnu penziju, jedna usljed smrti i jedna jer je sudija pravosnažno osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora.

Disciplinskom tužiocu je, tokom izvještajnog perioda, podnijet jedan predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti sudije, nakon čega je donesena odluka da je sudija odgovoran za učinjeni prekršaj i izrečena mu je disciplinska mjera umanjenje zarade u visini od 20% zarade u trajanju do 3 mjeseca. Takođe, Sudski savjet je prihvatio zahtjev Disciplinskog tužioca za privremeno udaljenje jednog sudije Osnovnog suda u Podgorici, protiv kojeg je pokrenut krivični postupak zbog produženog krivičnog djela falsifikovanja službene isprave, kao krivičnog djela koje bi ga činilo nedostojnim za vršenje sudijske funkcije.

Komisiji za Etički kodeks sudija je podnijeto ukupno 18 inicijativa za utvrđivanje povrede Etičkog kodeksa sudija. Nakon sprovedenih postupaka, Komisija je u jednom slučaju odlučila da se inicijativa odbaci iz razloga što je u istoj pravnoj stvari već odlučivano, u 8 je utvrđeno da je inicijativa nedopuštena, a u 8 je utvrđeno da sudija nije počinio povredu Etičkog kodeksa. U jednom postupku utvrđena je povreda.

U toku 2017. godine, Sudskom savjetu je podnijeto 135 pritužbi, od čega je u 120 predmeta zauzet stav. Agencija za sprečavanje korupcije prosljedila je Savjetu na nadležnost tri prijave o ugrožavanju javnog interesa vezano za postojanje korupcije.

Preduzete su značajne aktivnosti na poboljšanju javnosti rada Savjeta, u smislu kvaliteta i kvantiteta komunikacije sa ukupnom javnošću. Sekretarijatu Sudskog savjeta je podnijeto ukupno 276 zahtjeva za slobodan pristup informacijama, o kojima je odlučeno donošenjem rješenja, odnosno obavještenja.

Započeta je i realizacija decenijski čekane izgradnje stambenih jedinica za potrebe sudstva i sudske administracije.

Savjet je i u 2017. godini ostvario veoma intenzivnu međunarodnu saradnju.

Povodom razmatranja Godišnjeg izvještaja o radu Sudskog savjeta i ukupnom stanju u sudstvu za 2017. godinu, Odbor je na 43. sjednici, održanoj 20. juna 2018. godine jednoglasno odlučio da predloži Skupštini na usvajanje sljedeći:

PREDLOG ZAKLJUČAKA

1. Neophodno je uspostaviti sistem kontinuiranog ocjenjivanja svih sudija, na način predviđen zakonom, Strategijom reforme pravosuđa i međunarodnim obavezama. S tim u vezi, nastaviti sa postupkom implementacije novog zakonodavnog okvira u cilju povećanja efikasnosti i ažurnosti rada sudija i ostvarivanja pune odgovornosti u demokratskom društvu, putem sprovođenja postupka ocjenjivanja.

2. Nastaviti sa povećanjem kvaliteta pristupa pravdi i podizanju vladavine prava na veći nivo, postizanjem efikasnije zaštite i pravičnog zadovoljenja prava na suđenje u razumnom roku koje se ostvaruje u sudskom postupku, kako bi se smanjio broj neriješenih predmeta i ukupna dužina trajanja postupaka.

3. Analizirati dosadašnju primjenu alternativnih načina rješavanja sporova, kao i ulogu i uticaj sudije na promovisanje sudskog poravnjanja, kao i ostalih alternativnih načina rješavanja sporova.

4. Nastaviti sa jačanjem transparentnosti rada organa vlasti i prava javnosti da zna, u odnosu na povećanje povjerenja građana u pravosudne institucije, kao i brži i bolji uvid u rad crnogorskih sudova. Takođe, usvojiti strategiju za odnose sa javnošću i informisanje, prema kojoj će sudski sistem biti percipiran kao moderan organ zasnovan na principima transparentnosti i dostupnosti, orjentisan na građane i njihove potrebe.

5. Analizirati kaznenu politiku iz djelokruga najtežih krivičnih djela. Naime, neophodno je utvrdili da li izrečene kazne odgovaraju težini učinjene protivpravne radnje i da li kaznena politika ima potpunu svrhu kažnjavanja.

6. Obezbijediti nesmetan rad Specijalizovanog odjeljenja pri Višem sudu u Podgorici, koji sudi predmete organizovanog kriminala, korupcije i ratnih zločina, na način što će se poboljšati materijalno-tehnički uslovi. Na taj način, doprinijeti smanjenju broja neriješenih predmeta i donijeti pravosnažne presude za sve one koji su optuženi za najteža krivična djela.

7. Nastaviti sa kontinuiranom edukacijom sudija i sudske administracije i unapređivati znanje nosilaca sudijske funkcije o praksi Evropskog suda za ljudska prava i pravu Evropske unije, a sve u cilju ujednačavanja i usklađivanja nacionalne sudske prakse sa evropskom.

8. Nastaviti sa jačanjem kapaciteta Sudskog savjeta i obezbijediti adekvatan materijalni položaj nosilaca sudske vlasti.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Željko Aprcović, predsjednik Odbora.

Predsjednik Odbora
Željko Aprcović